

سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال - گرامی باد

استاداران محترم سراسر کشور

با سلام و احترام

در اجرای ماده ۲۵ آیین نامه مالی شهرداریها، به پیوست بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداری‌های کشور که در چهارچوب قوانین و مقررات و اهداف برنامه های توسعه کشور تنظیم گردیده است برای ابلاغ به شهرداری‌ها ارسال می‌گردد.

با عنایت به سیاست‌های وزارت کشور مبنی بر اهمیت و ضرورت نظارت بر اجرای صحیح فرآیند بودجه و فعالیت های مرتبط با آن، لازم است شهرداران محترم بودجه پیشنهادی شهرداری را در قالب مفاد و ضوابط بخشنامه فوق تنظیم و پس از ثبت در سامانه بودجه شهرداری‌های کشور (budget.imo.org.ir) و تصویب شورای اسلامی شهر، از طریق فرمانداری‌ها برای معاونین محترم امور عمرانی استانداری‌ها ارسال نمایند.

سید محمد علی اشکانی

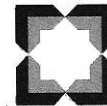

بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷

شهرداری های کشور

دفتر برنامه ریزی و بودجه

ابلاغ آبان ماه ۱۳۹۶

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

به‌خواست خداوند متعال و درسایه همبستگی ملی ناشی از استقرار دولت تدبیر و امید، بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداری‌ها براساس الزامات اسناد بالادستی شامل سند چشم‌انداز ۲۰ ساله درافق ۱۴۰۴ و سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)، تکالیف مقرر در برنامه‌های توسعه کشور و سیاست‌های کلان دولت تدبیر و امید تهیه و تدوین شده است.

فصل اول - راهبردها و سیاست‌ها

بودجه سال ۱۳۹۷ شهرداری‌ها بایستی برای بهبود شاخص‌های مدیریت شهری تهیه و تنظیم گردد. از این‌رو لازم است تمام شهرداری‌های کشور با حسن تدبیر و با درک مناسب از فرصت‌های پیش‌رو و با توجه به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و احکام عمومی قانون برنامه ششم توسعه و استفاده بهینه از منابع محدود و تقویت انضباط مالی، مناسب‌ترین بودجه را تدوین نمایند.

۱-۱- راهبردهای اساسی

اهم راهبردهای سال ۱۳۹۷ با تاکید بر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی :

- ۱) فعال سازی کلیه امکانات و منابع مالی و سرمایه‌های انسانی
- ۲) سیاست‌گذاری و نظارت و شفاف‌سازی و نظام‌مند نمودن بودجه.
- ۳) رعایت حقوق شهروندی در نظام اداری
- ۴) افزایش مشارکت شهروندان در تامین هزینه‌ها و اداره امور شهر
- ۵) جلب مشارکت و همکاری بخش خصوصی در اجرای پروژه‌های شهری
- ۶) مدیریت مصرف با تاکید بر اجرای سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف
- ۷) اصلاح نظام درآمد شهر با رویکرد تقویت وصول عوارض و درآمدهای پایدار و قانونی
- ۸) بهبود و به‌کارگیری نظام‌های یکپارچه هوشمندسازی اطلاعات برای بهبود خدمت‌رسانی
- ۹) توسعه نظام برنامه‌ریزی مدیریت شهری با تاکید بر اهداف کمی و کیفی و شاخص‌های ارزیابی عملکرد
- ۱۰) مدیریت تأمین و تخصیص اعتبارات مرتبط با برنامه عملیاتی شهرداری (هدایت منابع بسوی پروژه‌های اولویت‌دار)

۱-۲- سیاست‌های اجرایی

با عنایت به سیاست‌های دولت در زمینه افزایش مشارکت اجتماعی، توانمندسازی سرمایه انسانی و فناوری و بهره‌مندی از منابع، کاهش تصدی‌ها و واگذاری امور به بخش خصوصی و تعاونی سیاست‌های ذیل مورد تأکید است:

- ۱) افزایش کارایی درخصوص کسب عوارض و درآمدهای قانونی.
- ۲) ممنوعیت پرداخت هرگونه اعتبارات و اموال عمومی و اختصاصی شهرداری به دستگاه‌های اجرایی و خارج از چهارچوب قوانین و مقررات
- ۳) اجرای فعالیت‌های فرهنگی و هنری برای تعمیق ارزش‌های اسلامی، باورهای دینی و اعتلای معرفت دینی و فرهنگ‌سازی در ارائه الگوی صحیح مصرف و سبک زندگی
- ۴) خرید کالاها و خدمات خارجی صرفاً در چهارچوب قوانین و مقررات
- ۵) تقویت ساز و کارهای مدیریت و نظارت بر هزینه‌کرد اعتبارات و کاهش هزینه‌های غیرضروری به ویژه برقراری نظام کنترل پروژه.
- ۶) ارتقای شاخص‌های بهبود محیط شهری.
- ۷) ایمن‌سازی شهر در مقابل سوانح و حوادث طبیعی و غیرمترقبه با اولویت احیاء، بهسازی و نوسازی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد شهری، احیاء و مرمت بافت‌های ارزشمند فرهنگی، تاریخی و توانمندسازی مناطق حاشیه نشین
- ۸) توسعه و نوسازی ناوگان حمل و نقل عمومی با درنظر گرفتن اهداف مندرج در قانون مدیریت مصرف سوخت و قانون هوای پاک.
- ۹) طراحی و اجرای پروژه‌های بزرگ جدید براساس پیوست‌های مطالعاتی مورد نیاز اعم از فنی، زیست محیطی، ترافیکی، اقتصادی و ...
- ۱۰) اولویت‌بندی طرح‌ها و پروژه‌ها با تأکید بر تکمیل طرح‌ها و پروژه‌های نیمه‌تمام.
- ۱۱) تعمیر و نگهداری ابنیه و تاسیسات شهری و نظارت بر آنها
- ۱۲) افزایش و تقویت سهم درآمدهای مستمر و پایدار از کل درآمدهای شهرداری و کاهش وابستگی بودجه به درآمدهای ناپایدار از جمله درآمدهای ناشی از ساخت‌وساز.
- ۱۳) اصلاح و تقویت منابع موجود درآمدی و تأمین منابع جدید، بهره‌گیری از ابزارهای نوین تأمین مالی با هدف تنوع بخشیدن به منابع درآمدی شهرداری از جمله انتشار اوراق مشارکت، فاینانس، مشارکت مدنی با بخش خصوصی و استفاده از وام بانکی
- ۱۴) پیش‌بینی اعتبار خرید خودروی سواری تولید داخل و جدید صرفاً از محل درآمد حاصل از فروش خودروهای سواری فرسوده

فصل دوم - تکالیف بودجه ای

- ۱) مطابق با ماده ۱۵ قانون نوسازی و عمران شهری، شهرداری ها مکلفند برنامه عملیات نوسازی، عمران و اصلاحات شهر را برای مدت ۵ سال و در چارچوب دستورالعمل ابلاغی وزارت کشور طی نامه شماره ۳۴۴۹۲ مورخ ۱۳۹۴/۰۸/۰۹ تدوین و برای تصویب به مراجع ذیربط ارسال نمایند.
- شهرداری هایی که براساس مبانی فوق، برنامه پنجساله تهیه و در دست اجرا دارند، باید در تهیه بودجه سال ۱۳۹۷، برنامه ها، طرح ها و فعالیتهای مربوط به برش یکساله برنامه مزبور را مبنای تهیه بودجه قرار دهند.
- ۲) هرگونه برون سپاری و واگذاری امور به بخش خصوصی در چهارچوب قوانین و مقررات شهرداری منوط به تعیین تکلیف منابع موجود اعم از نیروی انسانی و ماشین آلات و تجهیزات بوده به نحوی که هزینه برون سپاری بار مالی مجددی را علاوه بر فعالیت قبل، به شهرداری تحمیل ننماید.
- ۳) پیش بینی اعتبار لازم برای تعمیر و نگهداری تاسیسات و ابنیه شهری به ویژه پل ها، پارک ها، پایانه ها، ایستگاه های آتش نشانی، حمل و نقل عمومی و سرویس های بهداشتی.
- ۴) پیش بینی افزایش بهاء خدمت پسماند تا سقف قیمت تمام شده
- ۵) پیش بینی اعتبار لازم در صورت امکان جهت خرید خودروهای نردبان دار و بالابر هیدرولیکی آتش نشانی و تجهیزات مربوطه در شهرهای مراکز استان و بیش از ۱۰۰ هزار نفر جمعیت
- ۶) پیش بینی اعتبار لازم جهت اجرای طرح های مصوب جداسازی آب شرب از آب خام فضای سبز و توسعه روشهای آبیاری نوین و تامین سیستم فاضلاب شهری
- ۷) پیش بینی اعتبار و تامین منابع مالی لازم جهت اجرای طرح های توسعه، نوسازی و تجهیز ناوگان حمل و نقل عمومی شهری به شرح ذیل :
 - الف) نوسازی ناوگان حمل و نقل همگانی مسافر و بار شهری، براساس سن فرسودگی طبق آئین نامه از رده خارج کردن خودروهای فرسوده
 - ب) ایجاد سامانه حمل و نقل هوشمند و هوشمندسازی ناوگان مسافری (تاکسی و اتوبوس) و باری شهری
 - ت) ایمن سازی معابر و تقاطعات شهری
 - ث) انجام معاینه فنی ناوگان حمل و نقل همگانی و آزمایش مخازن CNG
 - ج) نصب صافی ذرات دوده (DPF) برای خودروهای دیزلی سنگین عمومی شهرها و تعویض کاتالیزور خودروهای عمومی درون شهری کلانشهرها
 - خ) انجام مطالعات جامع حمل و نقل و ترافیک در شهرهای با جمعیت بیش از ۵۰ هزار نفر و مطالعات ساماندهی حمل و نقل و ترافیک

۸) شهرداری‌ها موظفند از محل اعتبارات خود هزینه معاینه فنی کلیه ناوگان ملکی فعال در حمل و نقل عمومی شهری و حومه را تامین نمایند و تنها به ناوگان دارای برچسب معاینه فنی و آزمون ادواری دارای پروانه فعالیت اجازه فعالیت دهند.

۹) وفق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری، شهرداری مکلف است نسخه‌ای از بودجه و تفریغ بودجه را حداکثر تا ۱۵ روز بعد از تصویب شورای اسلامی شهر، از طریق فرمانداری به استانداری (باتوجه به تفویض اختیار وزیر محترم کشور) ارسال نماید.

۱۰) وفق بند ۱۰ ماده ۷۱ قانون شهرداری، شهرداری مکلف است هر شش ماه یک بار منتهی تا پانزدهم ماه بعد صورت جامعی از درآمد و هزینه شهرداری را که به تصویب شورای اسلامی شهر رسیده برای اطلاع عموم منتشر و نسخه از آن را به وزارت کشور ارسال نماید.

۱۱) پیش بینی اعتبار جهت انجام طرح‌های مطالعاتی و پژوهشی و توسعه فناوری بر اساس نیازسنجی صورت گرفته با تأیید شورای پژوهشی مدیریت شهری استانداری

۱۲) پیش بینی اعتبار جهت اجرای برنامه مدیریت سبز شامل مدیریت مصرف انرژی، آب، مواد اولیه، تجهیزات و کاغذ در شهرداری

۱۳) فراهم نمودن منابع لازم جهت تبدیل پسماند به کود یا انرژی با همکاری بخش خصوصی

۱۴) با عنایت به بند ۴۶ قانون برنامه ششم توسعه کشور، زیرساخت‌های نرم افزاری لازم بمنظور دریافت اطلاعات متقاضیان و محاسبه کلیه عوارض شهرداری و جرایم آن صرفاً با استفاده از نرم افزار و بدون حضور نیروی انسانی فراهم گردد.

۱۵) با عنایت به بند الف ماده ۵۹ قانون برنامه ششم توسعه کشور، برای احیاء، بهسازی، نوسازی و مقاوم‌سازی و بازآفرینی محلات در قالب مطالعات مصوب ستاد ملی بازآفرینی شهری پایدار منابع لازم پیش بینی گردد.

فصل سوم - ضوابط مالی تهیه و تنظیم بودجه

الف) ضوابط حقوق و دستمزد

۱) پیش بینی اعتبار برای حقوق و مزایا و عیدی کارکنان رسمی، پیمانی، قراردادی و مشمولین قانون کار در سال ۱۳۹۷ به میزان ۱۰٪ افزایش به نسبت سال ۱۳۹۶ در نظر گرفته شود. شهرداری‌هایی که در سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ تاسیس شده اند جهت پیش بینی اعتبار مذکور متناسب با شهر همتراز در استان از لحاظ جمعیت، منابع درآمدی و درجه شهرداری پیش بینی نمایند.

۲) پیش بینی اعتبار اضافه کار کارکنان شهرداری با رعایت محدودیت‌های بودجه و رعایت مقررات مربوطه

- ۳) شهرداری می‌تواند نسبت به پیش‌بینی اعتبار تسهیلات رفاهی، کمک‌های نقدی و غیرنقدی در سال ۱۳۹۷ برای کارکنان شهرداری براساس ضوابط و مقررات اقدام نماید و حداکثر ۲۰٪ افزایش نسبت به عملکرد سال ۱۳۹۶.
- ۴) پیش‌بینی اعتبار پرداخت مأموریت‌های کوتاه مدت خارج از کشور کارکنان شهرداری براساس ضوابط و مقررات و اخذ مجوز از مراجع قانونی.
- ۵) پیش‌بینی اعتبار برای آموزش مدیران و کارکنان و طرح‌های پژوهشی به میزان ۲٪ درصد از اعتبارات جاری برای برنامه‌های آموزشی کوتاه‌مدت (عمومی، شغلی، مدیریتی) و کارگاه‌ها و همایش‌های آموزشی، تبیینی و مهارتی
- ۶) هزینه کرد اعتبار آموزشی طبق دوره‌های مصوب نظام جامع آموزش شهرداریها بوده و صرف هزینه آموزش برای امور متفرقه ممنوع می‌باشد.
- ۷) پیش‌بینی اعتبار پرداخت هرگونه وام از محل اعتبارات جاری و عمرانی به شهردار، کارکنان شهرداری، سازمان‌های وابسته و اعضای شورای اسلامی شهر و خرید هرگونه نشریات، کتب، ملزومات برای استفاده شخصی پرسنل مذکور مجاز نمی‌باشد.
- ۸) پیش‌بینی اعتبار برای پرداخت حق‌الجلسه به اعضای کمیسیون‌ها، کمیته‌ها و کارگروه‌های مصرح در قوانین و مقررات حوزه مأموریت شهرداری (در صورت تشکیل جلسات در غیر ساعت اداری) قابل پرداخت می‌باشد.
- ۹) پیش‌بینی اعتبار بیمه مسئولیت جامع مدنی برای کارکنان در بودجه شهرداری ضروری است.
- ۱۰) هرگونه به‌کارگیری نیروی انسانی و تبدیل وضعیت استخدامی تحت هر عنوان در ستاد شهرداری، مناطق، نواحی و سازمان‌های وابسته بدون اخذ مجوز از سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور ممنوع می‌باشد و پرداخت هرگونه وجوهی به این افراد خلاف مقررات بوده و مورد تعقیب قانونی می‌باشد و صرفاً در چهارچوب بخشنامه شماره ۵۵۴۲۸ تاریخ ۹۳/۵/۱۳ ابلاغی وزیر محترم کشور، «دستورالعمل استخدام پیمانی در شهرداری‌ها» به شماره ۳۰۱ تاریخ ۹۴/۱/۸ و «دستورالعمل استخدام پیمانی در مشاغل عملیاتی آتش‌نشان» به شماره ۱۴۵۹۵۴ تاریخ ۹۳/۱۱/۲۵ مجاز خواهد بود.
- ۱۱) در اجرای نامه شماره ۴۷۴/۹۵۲۰۷ هـ/ب مورخ ۸۲/۱۲/۲۶ هیات بررسی و تطبیق مصوبات دولت با قوانین و مقررات عمومی کشور در خصوص آیین نامه استخدامی کارکنان شهرداریهای کشور و از جمله تبصره ۵ ماده ۱۱ آیین‌نامه موصوف، انعقاد هرگونه قرارداد مشاوره با افراد حقیقی در شهرداری‌ها و سازمانهای وابسته ممنوع می‌باشد.
- ۱۲) هرگونه بکارگیری افرادی که در اجرای قوانین و مقررات، با خرید یا بازنشسته شده یا می‌شوند به استثناء ایثارگران، فرزندان شهدا و جانبازان هفتاد درصد (۷۰٪) و بالاتر، نیروهای مسلح، وزارت اطلاعات و دارندگان اجازات خاصه مقام معظم رهبری در شهرداری‌ها ممنوع، و هرگونه پرداخت از هر محل تحت هر عنوان به افراد مذکور بصورت مستقیم و یا از طریق شرکت‌های وابسته و پیمانکاری ممنوع است.

۱۳) از آنجائیکه مبنای تعیین حقوق و مزایای شهرداران آیین‌نامه حقوق و مزایای شهرداران مصوب ۱۳۷۰ هیات وزیران و اصلاحات بعدی و مبنای تعیین حقوق و مزایای کارکنان شهرداری قانون نظام هماهنگ پرداخت کارکنان مصوب ۱۳۷۰ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی و قانون کار مصوب ۱۳۶۹ مجلس شورای اسلامی و اصلاحات بعدی می‌باشد. از این روی هرگونه پرداخت خارج از قوانین و مقررات مذکور فاقد وجهت قانونی است. همچنین براساس بخشنامه شماره ۶۴۷۴۴۴ تاریخ ۱۱/۵/۱۳۹۵ سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی وقت و بخشنامه شماره ۷۵۰۰۳ تاریخ ۱۴/۶/۹۵ وزیر محترم کشور، سقف خالص پرداختی تمامی کارکنان، مدیران و شهرداران پس از کسورات قانونی و مالیات، سه برابر حداکثر حقوق و مزایای مستمر (هفت برابر حداقل حقوق و مزایای مستمر کارکنان مشمول قانون نظام هماهنگ پرداخت) در سال ۱۳۹۶ به استثناء عیدی، حق ماموریت روزانه و حق التدریس کارکنان واجد شرایطی که خارج از وقت اداری با رعایت ضوابط مربوط انجام می‌شود، بطور متوسط در هر ماه خواهد بود.

۱۴) پرداخت حقوق و مزایا به کارکنان شهرداری‌ها و شهرداران بر اساس پست سازمانی است و هرگونه پرداخت براساس ابلاغ آنان خارج از عناوین پست‌های سازمانی مصوب در ساختار سازمانی شهرداری و سازمان‌های وابسته فاقد وجهت قانونی است.

۱۵) هرگونه انتصاب و ابلاغ افراد خارج از عناوین واحدهای سازمانی مصوب و پرداخت حقوق و مزایا به آنان در ساختار اداری شهرداری و سازمان‌های وابسته فاقد وجهت قانونی است.

۱۶) به استناد ماده ۵ قانون استخدام کشوری، واگذاری پست‌های سازمانی به اشخاص غیر از مستخدمین رسمی و پیمانی ممنوع است، بدیهی است انتصاب افراد به پست‌های سازمانی با رعایت شرایط احراز مشاغل مندرج در طرح طبقه بندی مشاغل کارمندی، در حوزه اختیارات قانونی شوراهای اداری و استخدامی شهرداری‌ها می‌باشد و انتصاب افراد قراردادی به پست‌های مذکور اعم از مدیریتی و سرپرستی و نظایر آن فاقد وجهت قانونی است. همچنین تعیین محل خدمت کارکنان شهرداری خارج از مجموعه شهرداری و سازمان‌های وابسته در سایر دستگاه‌های اجرایی ممنوع می‌باشد.

۱۷) انتصاب روسای سازمان‌های وابسته به شهرداری‌ها بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی بر اساس بخشنامه شماره ۹۱۷۱۱ مورخ ۱۳۹۵/۷/۱۸ وزیر محترم کشور بوده و هرگونه انتصاب افراد خارج از بخشنامه مذکور فاقد وجهت قانونی و تصرف در اموال عمومی است.

۱۸) شهرداری‌ها و موسسات و شرکت‌ها و سازمان‌های وابسته به آن‌ها موظفند نسبت به محاسبه کسورات قانونی حقوق پرسنل و پیمانکار اعم از مالیات تکلیفی، مالیات بر ارزش افزوده و بیمه اقدام و مبالغ مزبور به حساب سازمان‌های مربوطه واریز شده تا از ایجاد تعهد برای سال‌های آتی جلوگیری نمایند.

ب) ضوابط درآمدی و هزینه کرد اعتبارات

- ۱) میزان پیش بینی درآمدها در سال ۱۳۹۷ باید متناسب با میانگین رشد درآمدها در پنج سال گذشته انجام پذیرد. در صورت نیاز به پیش بینی درآمدها بیش از میزان فوق، بایستی دلایل توجیهی آن به پیوست بودجه پیشنهادی به شورا و مبادی ذی ربط ارائه گردد. وام های اعطائی و سایر کمک های که بطور ویژه به شهرداری ها اختصاص داده شده است، مشمول محاسبه درآمد مذکور نخواهد بود.
- ۲) برای ثبت اعتبار تملک دارایی سرمایه ای دولت که باید در قالب پروژه های مشخص هزینه شود، به علت مغایرت دوره عملکرد اعتبارات دولتی با دوره عمل بودجه شهرداری، اگر این اعتبارات در سال مالی شهرداری هزینه گردیده، به عملکرد همان سال، و در غیر این صورت به عملکرد سال بعد منظور گردد
- ۳) شهرداری ها مکلف اند نیم درصد (۰/۵٪) از درآمدهای وصولی (به استثنای وام و تسهیلات، اعتبار تملک دارایی های سرمایه ای که دولت در اختیار شهرداری ها قرار می دهد، اوراق مشارکت، فاینانس) را جهت پرداخت به انجمن های کتابخانه های عمومی شهر مربوطه، در بودجه سال ۱۳۹۷ پیش بینی نمایند. (پیرو تفاهم نامه فی مابین سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور و نهاد کتابخانه های عمومی کشور، ابلاغی طی نامه شماره ۱۰۴۰۴ مورخ ۹۵/۰۳/۱۷ به معاونین محترم امور عمرانی استانداری های کشور). تسویه حساب نهایی با نهاد عمومی کتابخانه ها پس از تصویب تفریح بودجه توسط شورای اسلامی شهر خواهد بود.
- ۴) پیش بینی اعتبارات موضوع مواد ۱۶ و ۱۷ بودجه شهرداری (بجز بودجه سازمان های وابسته شهرداری، کمک به کتابخانه ها و بودجه شوراهای اسلامی شهرها) حداکثر معادل دودرصد (۲٪) بودجه جاری می باشد و اعتبار مذکور صرفاً براساس دستورالعمل "نحوه هزینه کرد مواد ۱۶ و ۱۷ بودجه شهرداری" (نامه ابلاغ شماره ۵۵۶۱۳ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۰۶) می بایست هزینه گردد.
- ۵) صددرصد (۱۰۰٪) درآمد ناشی از عوارض آلایندهی صرفاً برای نگهداری و توسعه فضای سبز شهری و حمل و نقل عمومی در قالب طرح های مصوب شهرداری هزینه گردد.
- ۶) صددرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از ماده ۱۵ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی صرفاً برای تملک، احداث و توسعه و تجهیز توقفگاه و پارکینگ های عمومی شهری هزینه گردد.
- ۷) درآمد موضوع ماده ۲۳ قانون رسیدگی به تخلفات رانندگی باید در چهارچوب موارد ذکر شده در قانون هزینه شود.
- ۸) صددرصد (۱۰۰٪) درآمدهای حاصل از اجرای قانون مدیریت پسماند صرفاً در موارد ذکر شده در ماده ۲۱ قانون مذکور هزینه گردد.
- ۹) صددرصد (۱۰۰٪) درآمد موضوع اجرای تبصره ۴ ماده ۱۰۱ قانون شهرداری ها صرفاً در وظیفه عمرانی هزینه شود.
- ۱۰) اختصاص اعتبار عمرانی برای استفاده از انرژی های نو و تجدید پذیر توسط شهرداری

- ۱۱) پیش‌بینی اعتبار برای انجام امور فرهنگی، اجتماعی و ورزشی
- ۱۲) در راستای اجرای بند ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، شهرداری می‌تواند بمنظور حفظ ایمنی شهر از خطرات ناشی از بلایای طبیعی و حوادث غیرمترقبه، اماکن و ساختمان‌های شهروندان را با مشارکت آنان بیمه نماید.
- ۱۳) حکم ماده ۶۸ قانون شهرداری درخصوص نسبت بودجه عمرانی به کل بودجه شهرداری، علاوه بر بودجه مصوب در اجرای بودجه نیز می‌بایست رعایت گردد. در مواردی که قانون‌گذار در مورد مصرف برخی از درآمدها تعیین تکلیف نموده، باید در محل خود هزینه شود و گزارش آن به شورای اسلامی شهر ارائه گردد و حساب‌برسان رسمی باید در این خصوص اعلام نظر نمایند.
- ۱۴) میزان تنخواه گردان شهرداری بمنظور پرداخت به کارپردازان برابر است با درصد مشخص شده در جدول ذیل :

شرح	مبلغ تنخواه گردان
شهرداری‌های درجه ۱ تا ۵	معادل نصاب معاملات جزء سال ۱۳۹۷ شهرداری
شهرداری‌های درجه ۶ تا ۹	معادل ۲ برابر نصاب معاملات جزء سال ۱۳۹۷ شهرداری
شهرداری‌های درجه ۱۰ تا ۱۲	معادل ۴ برابر نصاب معاملات جزء سال ۱۳۹۷ شهرداری

- ۱۵) باتوجه به ماده ۲۸ آئین‌نامه مالی شهرداری‌ها، شهردار می‌تواند اعتبارات مصوب در بودجه برای هر یک از مواد هزینه یا فعالیت‌های داخل در یک وظیفه را تا (۱۰٪) تقلیل و یا افزایش دهد به‌نحوی که از اعتبار کلی مصوب برای آن وظیفه افزایش نیابد.
- ۱۶) دریافت هرگونه وام صرفاً می‌بایست براساس طرح توجیهی مصوب و مورد تأیید شورای اسلامی شهر و بمنظور انجام بخشی از وظایف و ماموریت‌های محوله به شهرداری باشد و هزینه‌کرد برای مصارف جاری شهرداری مجاز نمی‌باشد.

ج) ضوابط کمک به بودجه شورای اسلامی شهر

میزان پیش‌بینی کمک به بودجه شورای اسلامی شهرها برابر است با درصد مشخص شده در جدول ذیل :

جمعیت (نفر)	درصد بودجه	حداقل مبلغ (میلیون ریال)	حداکثر مبلغ (میلیون ریال)
زیر ۲۰ هزار	۲٪	۴۴۰	۱.۶۵۰
۲۰ تا ۵۰ هزار	۱.۵۰٪	۵۵۰	۲.۵۰۰
۵۰ تا ۱۰۰ هزار	۱.۴۰٪	۱.۱۰۰	۳.۱۰۰
۱۰۰ تا ۲۰۰ هزار	۱.۲۰٪	۲.۲۰۰	۵.۷۰۰
۲۰۰ تا ۵۰۰ هزار	۰.۵۰٪	۴.۴۰۰	۷.۹۰۰
۵۰۰ هزار تا یک میلیون	۰.۱۵٪	۷.۷۰۰	۱۲.۷۰۰
۱ تا ۲ میلیون	-----	-----	۲۲.۰۰۰
بیش از ۲ میلیون	-----	-----	۳۳.۰۰۰
شهرداری تهران	-----	-----	۱۶۵.۰۰۰

- ۱) در صورتیکه درصد مورد نظر از حداقل مبلغ ارائه شده کمتر باشد، می بایست مبلغ حداقل ملاک عمل قرار گیرد.
- ۲) در صورتیکه درصد مورد نظر از حداکثر مبلغ تعیین شده بیشتر باشد، می بایست مبلغ حداکثر بعنوان سقف در بودجه پیش بینی گردد.
- ۳) حداقل و حداکثر مبلغ، فقط برای شهرداری‌هایی می باشد که درصد مورد نظر در بازه فوق نباشد و در صورتیکه درصد محاسبه شده در محدوده مذکور باشد بایستی همان مبلغ محاسبه شده، پیش بینی گردد.
- ۴) منظور از بودجه مصوب در جدول فوق برابر است با کل بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ به استثنای "کمک‌های ملی و استانی، وام‌های دریافتی و اوراق مشارکت".
- ۵) شهرداری شهرهای با جمعیت بیش از یک میلیون نفر بایستی سقف میزان کمک به بودجه شورای شهر خود را (تعیین شده در جدول فوق) بعنوان حداکثر میزان پرداختی رعایت نمایند و شامل درصدی از بودجه و حداقل مبلغ نمی باشند.
- ۶) اعتبار فوق‌الذکر برای کمک به بودجه شورای اسلامی شهر می‌باشد که در چهارچوب بودجه مصوب شورا و مطابق دستورالعمل بودجه شوراهای اسلامی کشور می‌بایستی هزینه نمایند.
- ۷) هزینه‌های غیرمصرفی شورا از جمله خرید و اجاره اموال، ساختمان، وسیله نقلیه و ... در ردیف‌های بودجه شهرداری پیش‌بینی و با رعایت مقررات مربوط توسط شهرداری خریداری و براساس مقررات تحویل شورا خواهد شد.
- ۸) هزینه های جاری شورا صرفاً به تناسب تحقق درآمدهای شهرداری قابل پرداخت می باشد.
- ۹) اعتبارات مزبور پس از محاسبه در ردیف اعتباری "تأمین اعتبار بودجه شورای اسلامی شهر" در ذیل ماده ۱۶ وظیفه خدمات اداری بودجه شهرداری قابل پیش‌بینی می‌باشد.
- ۱۰) پیش بینی اعتبار مورد نیاز برای حسابرسی شهرداری و سازمانهای وابسته (موضوع بند ۳۰ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور) که توسط شورای اسلامی شهر صورت می‌گیرد را علاوه بر کمک‌های شهرداری به شورای اسلامی شهر، بایستی پیش بینی و به شورای اسلامی شهر پرداخت گردد.
- ۱۱) بمنظور انجام حسابرسی هر سال شهرداری و سازمانهای وابسته، شورای اسلامی شهر موظف است حداکثر تا پایان شهریور ماه همان سال، نسبت به انتخاب حسابرس رسمی اقدام نموده و تا پایان شهریور ماه سال بعد، بررسی و تصویب گزارش حسابرسی شهرداری و سازمانهای وابسته انجام پذیرد.

د) سایر ضوابط تنظیم بودجه

- ۱) در راستای اجرای بند ج ماده ۴۴ آیین‌نامه مالی شهرداری‌ها و بند ۳۰ ماده ۷۱ قانون تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای محلی، حسابرسی سازمان‌های وابسته به شهرداری مکلف به تهیه و ارائه گزارش مالیاتی اعم از تکلیفی و عملکردی و همچنین اعلام نظر در خصوص رعایت ضوابط اعلامی در این بخشنامه، توسط شهرداری‌ها می‌باشند.
- ۲) واگذاری پروژه‌های مصوب در بودجه شهرداری از طریق ترک تشریفات به سازمان‌های وابسته شهرداری مجاز نبوده و سازمان‌های وابسته بر اساس بودجه مصوب تلفیقی شهرداری و در چارچوب آیین‌نامه مالی و معاملاتی شهرداری و مکانیزم تخصیص بودجه اقدامات لازم را بعمل خواهند آورد.
- ۳) بمنظور مدیریت هرچه بهتر در منابع و مصارف و جلوگیری از ایجاد دین و بدهی در شهرداری، لازم است مفاد دستورالعمل "کمیته تخصیص اعتبار در شهرداری" به شماره ۱۶۹۱۹ مورخ ۱۳۸۵/۰۵/۱۱ سازمان شهرداریها و دهیاری‌های کشور در هرگونه تخصیص اعتبار به واحدها و مناطق و سازمانهای وابسته به شهرداری مدنظر قرار گیرد.
- ۴) کلیه درآمدهای شهرداری می‌بایست طبق دستورالعمل خزانه داری شهرداریها به شماره ۲۵۴۵۹ مورخ ۱۳۸۰/۰۲/۹۶ ابلاغی وزیر محترم کشور به حساب خزانه شهرداری واریز گردد. ضمناً کلیه درآمدهای اختصاصی سازمانهای وابسته به شهرداری نیز می‌بایست به حساب خزانه شهرداری واریز و در سقف بودجه مصوب هر سازمان و بر اساس بخشنامه مذکور در بند ۳۷ (فوق)، برای اجرای وظایف و مأموریت‌های آن توسط شهرداری انجام می‌شود.
- ۵) سازمان‌های وابسته موظفند بودجه پیشنهادی (مصوب) هر ساله خود را حداکثر تا اول دی ماه سال ۱۳۹۶ و تفریغ بودجه سال ۱۳۹۶ را تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۷ به شهرداری ارائه نمایند و شهرداری موظف است بودجه تلفیقی شهرداری و سازمانهای وابسته را به شورای اسلامی شهر ارائه نماید.
- ۶) هرگونه اصلاح در نظام تهیه و تنظیم بودجه شهرداری، صرفاً براساس ابلاغ وزارت کشور (سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور) امکان‌پذیر است. لذا شهرداری‌ها موظفند در سال ۱۳۹۷ بودجه خود را در قالب بودجه برنامه‌ای (موضوع دستورالعمل اصلاحی روش تنظیم بودجه شهرداری‌ها که در سال ۱۳۷۹ توسط وزارت کشور به شهرداری‌ها ابلاغ شده است) تهیه و تدوین نمایند.

فصل چهارم - سامانه بودجه شهرداری ها

- (۱) در راستای بسط دولت الکترونیک و باتوجه به تکلیف شهرداری ها طبق تبصره ذیل ماده ۶۷ قانون شهرداری مبنی بر ارسال یک نسخه از بودجه به وزارت کشور، تمامی شهرداری ها موظفند بودجه مصوب و تفریغ بودجه را در سامانه بودجه شهرداری های کشور به آدرس اینترنتی budget.imo.org.ir ثبت نمایند.
- (۲) شهرداری ها موظفاند پس از ثبت بودجه در سامانه و تصویب شورای اسلامی شهر، نسخه کاغذی بودجه (پرینت از سامانه) که به امضای مدیر مالی، شهردار و رئیس شورای اسلامی شهر رسیده را به فرمانداری و استانداری مربوطه ارسال نمایند.
- (۳) شهرداری مکلف است نسخه امضاء شده بودجه (اعم از بودجه مصوب، اصلاحیه/متمم و تفریغ بودجه) را اسکن نموده و در سامانه بودجه بارگذاری نماید.
- (۴) مهلت دسترسی برای ثبت بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ در سامانه بودجه، حداکثر تا پانزدهم اسفندماه سال ۱۳۹۶ و مهلت دسترسی ثبت تفریغ بودجه (عملکرد) سال ۱۳۹۶ تا پانزدهم تیرماه ۱۳۹۷ می باشد.
- (۵) مسئولیت صحت ورود بودجه های ثبت شده در سامانه بودجه، طبق تکالیف مقرر در ماده ۲۶ آیین نامه مالی شهرداری ها، به عهده شهردار و مسئول امور مالی یا معاونین برنامه ریزی در کلان شهرها می باشد.

فصل پنجم - سرفصل های اعتبارات متمرکز

- تامین اعتبارات از محل وجوه متمرکز موضوع تبصره (۲) ماده ۳۹ و تبصره (۳) ماده ۴۱ قانون مالیات بر ارزش افزوده در سال ۱۳۹۷ برای سرفصل های ذیل مورد تاکید قرار می گیرد:
۱. توسعه فعالیت های فنی - عمرانی: اجرای طرح های ساماندهی بافت های فرسوده و ناکارآمد شهری، احیاء و مرمت بافت های ارزشمند فرهنگی، تاریخی و توانمند سازی مناطق حاشیه نشین، هدایت و دفع آب های سطحی، اجرای طرح های گردشگری، ارتقاء کیفی معابر شهری، استاندارد سازی کارخانجات آسفالت، اجرای طرح های ممیزی املاک، تهیه نقشه به هنگام شهری و اجرای سیستم های اطلاعات مکانی در شهرها و نیز مناسب سازی محیط های شهری برای معلولین جسمی و حرکتی.
 ۲. ارتقای کیفیت خدمات شهری: کمک به احداث، تجهیز و تکمیل ایستگاه های آتش نشانی، کمک به اجرای طرح های توسعه فضای سبز، کمک به انجام مطالعه و اجرای طرح های جداسازی شبکه آبیاری فضای سبز از آب شرب، کمک به اجرای طرح های جامع مدیریت پسماند، احداث سرویس بهداشتی عمومی، اجرای طرح زنده گیری سگ های ولگرد (بر اساس شیوه نامه ابلاغی سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور)، کمک به اجرای طرح احداث، تجهیز و توسعه آرامستان ها، کمک به اجرای طرح های زیباسازی، حمایت از طرح های استفاده از انرژی نو

- و تجدیدپذیر و بهینه‌سازی مصرف سوخت، ارتقاء سطح آمادگی جسمانی آتش‌نشانان و برگزاری و شرکت در مسابقات عملیاتی - ورزشی آتش‌نشانان.
۳. مهندسی مجدد و اصلاح ساختار سازمانی: مهندسی مجدد و اصلاح ساختار سازمانی با رعایت ماده ۵۴ قانون شهرداری و ارتقاء کیفیت نیروی انسانی، استقرار و اجرای روش‌های نوین مدیریتی و مهندسی ارزش، بازخرید نیروی انسانی مازاد، منطقه بندی و محله بندی شهری وفق دستورالعمل ابلاغی توسط وزیر محترم کشور طی نامه شماره ۱۵۶۹۴۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳.
۴. توسعه آموزش و پژوهش: ضروری است اجرای برنامه‌های آموزشی در قالب طرح‌های جامع آموزش کارکنان و با تعیین سرفصل‌های کاربردی و مرتبط با مشاغل خاص انجام پذیرد.
۵. حمایت از حمل و نقل عمومی درون شهری: احداث و تکمیل پایانه‌های حمل و نقل، ایجاد تأسیسات و اماکن عمومی در مبادی ورودی و خروجی شهرها، انجام طرح‌های مطالعات کاربردی مرتبط با حمل و نقل عمومی در شهرهای زیر ۱۰۰ هزار نفر جمعیت دارای سازمان حمل و نقل همگانی و همچنین حمایت و تجهیز سازمان‌های اتوبوسرانی، بهبود عبور و مرور درون شهری و اصلاح هندسی معابر، خرید قطعات یدکی ناوگان اتوبوسرانی، خطوط مترو و هوشمندسازی شبکه‌های حمل و نقل در شهرهای بالای ۱۰۰ هزار نفر و کلان‌شهرها.
۶. برنامه‌ریزی، بودجه و فناوری اطلاعات: تهیه، تصویب و اجرای برنامه پنج‌ساله توسعه، عمران و اصلاحات شهر، اصلاح نظام مالی شهرداری (براساس دستورالعمل ابلاغی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها)، توسعه زیرساخت‌های فن‌آوری اطلاعات و نرم‌افزارهای مرتبط، ایجاد زیرساخت‌های توسعه شبکه و تکمیل پایگاه‌های اطلاعاتی.
۷. حمایت از طرح‌های درآمدزا و مشارکت بخش خصوصی: تهیه طرح‌های امکان‌سنجی برای شناسایی و اجرای پروژه‌های سودده به‌منظور استفاده از ظرفیت ابزارهای مختلف مالی نوین اعم از انتشار اوراق مشارکت برای پروژه‌های عمرانی، صکوک، مشارکت مدنی و
۸. کمک به تجهیز شهرداری‌ها: کمک به تجهیز شهرداری‌ها به‌منظور تامین، تجهیز و نوسازی ماشین‌آلات عمرانی و خدماتی.